

Передплата

«РУСЛАН» вивозить в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а: місяць . . . 170 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвоєне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсіланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Розв'язанє російської державної думи.

(+) Наше сподіванє, що Росія, опинивши ся на розпуті, буде приневолена рішити ся на оден або другий бік, справдило ся скорше, як можна було думати. Цар рішив ся вернути на давну самовладну дорогу і розв'язав державну думу. Ся вість перелетіла блискавицею весь цивілізований сьвіт і викликала незвичайне вражінє. Ледво півтретя місяця минуло від тої памятної історичної хвилі, коли перше конституційне тіло зібрало ся в Таврійській палаті, щоби зірвати з дотепішним самодержавним ладом, а повести російске царство новим, конституційним шляхом до красшої будучини і щаслившої долі всіх в царстві поселених народів. Великі надії поклало гнобленє віками населенє російского царства на державну думу, очі всіх були звернені на народних заступників, їх промови розходили ся з підмогою дневників по всіх закутках великого царства, де їх читано з незвичайною цікавостю, в усіх кругах суспільности, але найбільш поміж селянством, вижидано від думи поліпшеня відносин, поправи долі мільонів, одначе всі ті надії, всі бажаня і вижиданя розпали ся неначе сонна мрія.

Виявило ся тепер наглядно, що керманічі Росії лише приневолені важкими пораженнями японськими і внутрішнім розладом, рішили ся на хвилеву уступку для втихомиреня зворушеного населеня та щоби в Європі роздобути мільярдну позичку. Одначе ціле окруженє царске ненавиділо і легковажило думу та виявляло сю зневагу при кожній нагоді і змагало до згнобленя вольнодумного руху. На се не міг одначе відразу рішити ся хиткий володар російский. Довго стояли проти себе два супротивні табори, самодержавна система, котра не хотіла в нічім уступити новому ладови і представники народів, котрі немилосердно осуджували царске правительство і весь державний лад. Всего того не могли довго стерпіти переняті самодержавним духом керманічі Росії і замість вислухати оправданих домагань та взяти ся до переведеня конечних реформ, дорадили цареви розв'язанє думи.

Одначе і сама дума не є зовсім без вини. Не пора ще тепер вповні оцінити в усіх подрібностях змаганя думи, але годить ся вже, і в сій хвилі зробити деякі замітки. Російска інтелі-

генция, вихована під кнутом, переймала ся жадібно як раз найкрайнішими, в значній часті утопійними і теоретичними поглядами, звичайно не осяжними в дійсности. Перенята тими найбільш в головах соціалістичних теоритиків витореними поглядами, бажала російска інтелігенция перестроїти на сей лад самодержавне доси царство. Давано отже виборцям великі обіцянки, щоби тим здобути собі мандати до думи. До того ж і закон виборчий в Росії був так уложений, що при виборах значну перевагу осягнуло селянство, котрому розходило ся головно о придбанє землі.

Коли зібрала ся державна дума, виторило ся там найбільше числом сторонництво конституційно-демократичне, котре забажало верховодити в думі, а в тій цілі поступало соціалістичним змаганям селянських заступників, щоби їх для себе приєднати. Треба було отже тепер здійснити сі широкі обіцянки давані виборцям і задля того зараз в адресовій розправі втягнуто до програми всякі домаганя і теорії, які дали би ся перевести хіба протягом довшого часу. Землі державні, церковні, монастирські і більших власників мали бути примусово вивласнені а ними наділені лише ті, що самі землю управляють, а за тим пішли й інші домаганя, щоби судівництво і администрация була в руках горожан, щоби шкільні і існовідні справи визволено зпід державного догляду і тп., а все те, над чим інші конституційні держави трудять ся десятками літ, щоби виторити відповідний часови і обставинам лад суспільний і державний, бажало ся осягнути відразу.

Дійшло отже до різкого заострення між думою а правительством, котре не уступало із свого становища.

Дума рішила ся виповісти правительству явно війну і звернути ся з маніфестом до народу в надії, що тим приневолить правительство до уступленя. Одначе замість того правительство почало стягати війска, застановило радикальні дневники, повязнило редакторів і пустило в півурядовій Росії вість про інтервенциєю Австрії і Німеччини. Замість маніфесту ухвалила дума «комунікат», котрим висловила, що «нарід буде спокійно вижидати висліду законодатних праць».

Правительство, помітивши неміч думи, постановлено її зломити і дорадило цареви розв'язанє. Вправді заповідає цар скликанє нової думи на 5. марця 1907 р., одначе нема найменшої певности, чи се

здійснить ся. Самодержавє схоче тепер знов відзискати свою давну силу, згнобити всякий вольнодумний рух, одначе досєвід учить, що найстрашніше гнобленє не є можливе на довший час. Стоїмо на всякий спосіб перед страшними подіями.

Лист з Бразилії.

Прудентополіс, д. 13. червня 1906.

Давно вже була допись про жите і бутє Русинів в колонії Прудентополіс, тому хочу дещо написати — та повідомити родимців наших в вітчизні нашій, в старім краю. Много дало би ся написати, але я буду старав ся лиш списати важніші річи з кількох послідних місяців.

Зачну від сьвять Рождества Христового. Будучи ще малим хлопцем, пригадую собі, як посеред тріскучих морозів в маленьких чоботях, котрі майже липли до снігу, затагнувши кожущину і кучму на голову, спішив з родичами дуже раненько на Всеночне до церкви. Хотий мороз мене прошибав до костей, але чув ся я щасливим, щось надземского огортало мене, а коли війшов я до церкви і перепхав ся поміж людей аж наперед між хлопців, колим віддав Г. Богу честь і поклін, змовив молитви, доперва тогди встав, розглянутись на коло себе на своїх ровесників. Паламарі сьвітили сьвічки а старенький панотець з кадильницею в руках попереджений старшими поважними господарями з сьвічками в руках, заспівав «Благословен Бог наш» дяки враз з народом відповіли: амінь — тогди здавалось мені, що я десь далеко — в небі я, не на землі.

То памятне для мене перше вражінє ще доси пригадую собі. Хотий би не знати який був мороз, але після того вражіня не чув зима, стало мені на серцю мило, чув ся щасливим. Таки того року по Рождестві Христовім десь в марцю, мусів я враз з родичами опустити вітчизну та вандрувати геть за море до Бразилії. — Не згадую про перший рік нашого бутя, бож то був рік для нашого народа повний горя — хіба Содома-Гомора — але згадаю вже за літа, коли отці наші прибули — коли гуртували нас, розраджували, розвеселяли Богослуженнями, якто мило, як благо на душі мені стало. Хотий всюди наоколо ліси, ні доріг, ні добрих стежок — хіба нурцем треба було продираєти ся поміж

гушавини трощин і інших корчів — однак не зважаючи на далекість дороги, коли надходили свята Різдва Христового — нічо не потрапило мене затримати в дома.

З всіх сторін лісів мов з норів — люди тягнули до місточка, бо то Різдвяні свята. — Не сніг хрупотів під ногами, а різні колюхи та ломаче. Не тріскучий мороз а спека переймала, справляла утому так, що треба було часто спочивати та охолоджувати ся водицею, если ся переходило попри ню.

Але минуло тих кілька літ — тепер всюди порозтвирані дороги — які они є — але все ширші, очищені з хабазя. Хотяй прийдеш іти і з найдалшої лінії як хочби з Парани, таки тепер іде ся, мовби через яке село, всюди видно хати — всюди жите — всюди веселіше. Чим близше міста, тим більше народа здибуєсь по дорозі: одні в тіни при дорозі відпочивають, другі на подвірю в тіни під бресквами попивають «мату» (herwa mate — Ред.) а інші і до кухні заходять а там присівши на куснику дерева, при ватрі розмовляють попивають вже руский трактament «мату». Кажу руский, бо наші люди так до него привикли, що коли лиш рано скоро встане, вже розкладає ватру, або вчерашну роздуває — гріє воду, запарює гербату, ссе тоненьким, простим цибушком з круглового маленького гарбузика. — З усіх сторін сходять ся дїтворя з своїми родичами а тої дїтвори багато, бо родить ся як гриби по дощи а здорові як оріхи, веселі і без утоми, хочби кілька миль ішли. Ті всі народи спішають з далека вже в день перед тим в навечеря, щоби скоро ночуєсь, вечером бути на представленю «Ночи Вифлиемскої». Вже від 7 літ відбуває ся представленє «Ночи Вифлиемскої» дуже величаво. Людий як молодих так і старих в досить просторій сзалі не може помістити ся, сая є битком наповнена. Не лиш Русини але і Бразилїяни, Німці, Талїяни приходять і займають крісла на представленю. Всі люди з занятєм прислухують ся грі і переплетаним співам. Актори добре вивчені, добре відгравують а штучні огні додають блиску представленю. Всі люди з вдоволенєм опускають салю. Представленє триває звичайно три години.

(Конець буде).

Хліборобські страйки.

Вшехпольска праса всіма силами намагає ся представити сучасні хліборобські страйки у східній Галичині яко політичні, дарма, що навіть самі Поляки, котрі ті страйки бачать, або мають з ними до діла, не можуть доглянути в них політичного підкладу.

В краківській «Now-ий Reform-i» з 22. с. м. появила ся в тій справі допись очевидця «А. К.», якого та редакція називає добре поінформованим. Він пише:

«Як про залізного вояка чув ся у назові оповіданя про відносини на Русі. Звідтам доходить до деяких тутешних часописий голоси дописувателів, настроєні все тенденційно. Го-

дить ся отже забрати в тій справі голос зовсім безсторонному свідкови-очевидцеві по дїй у східній Галичині.

«Дня 16. с. м. я повернув з перемиского повіта, де перебував цілий рік. Я жив на селі, серед люду і з людом, а відносини на Русі мав нагоду точно пізнати. Здивували мене дуже вісти в «Czas-i» з дня 17. с. м. (ч. 161) про хліборобські страйки на Русі, вісти натягнені, а поміщені мабуть для успокоєня публичної опії.

«В статі «Хліборобські страйки на Русі» повторює «Czas» за «Gazet-ою Nag.» що хліборобські рухи на Русі не мають економічного підкладу, та що сучасні страйки мають народно-політичний характер, бо страйковий рух викликали рускі агітатори серед руских мужиків на шкоду і згубу польских панів.

«Отже мале спростованє.

«Польскі пани на Русі переважно виарендували свої добра Жидам, а Жида без огляду на страйки мусять платити і платять чинш. Страйки не мають національно-політичного характеру, бо серед руского населєня нема ненависти до польскости. Антагонїзм, що дїлить інтелігенцію руску від польскої, є властиво серед руского селянства незнаний.

«Хліборобські страйки на Русі мають лише о стілько політичний характер, що до їх викликаня причинили ся агітатори пелітичної партії Українців. Але і в агітації накликувано до згоди серед робітничого люду, без огляду, чи він польський чи руский.

«Агітаціям сприяють нужденні економічні відносини серед сільского народа у східній Галичині. Чим дальше на схід Галичини, тим гірше є платний рільний робітник. Двори волять послугувати ся при пільних роботах робітницями чим робітниками і платили аж до вибуху страйку по 80 с денно за працю в полі, на рілі від 6. рано до 9. вечер, се є аж до смерку. За пів дня, від 6. рано до полудня діставала робітниця 30 с. Коли великий дощ перервав працю і треба було зійти з поля — чи то на годину, дві, або три — то потручevano з плати за кожду годину.

«Нинішній страйк допоміг рільному робітникови у східній Галичині, без огляду на народність і віроісповіданє, бо населєнє є там мішанє, до виборєня собі ліпшої плати. Двори приневолені тепер платити робітниці 2 К денно за працю від 6. рано до 7. вечер. Лише що ті зарібки дають переважно чужим, бо свої страйкують дальше, а много пасесорів заявило, що радше дасть чужому, агентами спровадженому робітникови, хотяй би гірше робив, 3 К, чим місцевому 2 К.

«Най гинуть з голоду говорять — то тоді пристануть на наші условини».

«Так в дійсности представляють ся хліборобські страйки на Русі». Не додаю нічого більше — кінчить дописувател. Sapienti sat.

Вісти з Росії.

Російска дума розвязана. Інакше і не могло бути. Видасть ся се нам зовсім природним, коли пригадаємо собі на спосіб повстаня думи і на дух, який панував, в ній, а з другої сторони на упір і тенденції правительства. Вибрана на підставі виборчої ординації, виданої самим правительством і за волею царя, дума була горда і сильна тим довірем російского народа, який зложив свою долю в єї руки. Відїжджаючи з круга своїх виборців, посла успокоювали їх, що будучности свободолюбного люду не продадуть за дрібні концесії правительства, що своє нове становиско послів уважають тільки за новий спосіб до дальшої борби «за землю і волю», що абс з тим повернуть до них, або зовсім не повернуть! І в сей спосіб більшість думи поставила справу

від самого початку. Зараз на вступі застерегла ся против титулованя царя «самодержавцем» інтерпретуючи сю історичну назву в сей спосіб, що она нічим не має пересуджувати, або обходити волю народа, обявлену в законодатній дорозі. Однак цар і его правительство, висказавши «Аз» конституційного устрою російской держави установленєм парламенту, не схогів сказати і «Буки», себ то зречи ся послідних позорів своєї самодержавної власти та установити одвічальне перед думою міністерство. Тому вийшла і така небувала в жаднім парламентаризмі поява, що дума проганяла міністрів з їх лав майже що дня найпоганійшою лайкою і заглушующим криком, а они зараз на другий день вертали з упертостію, даючи тим до зрозуміня, що скорше розлетить ся дума, чим они уступлять. Та не тільки між правительством, а думою мусів цар вибирати, але і між дотеперішними основами суспільного ладу в Росії, а будучими. Бож дума поставила яко услівє, sine qua non, не тільки експропріацію приватних лятифундій, але і парцеляцію всіх державних, апанажових та монастирских земель між населєнє. Безпосередною причиною розвязаня був маніфест до народу, хоть его дума ухвалила в лагіднійшій формі посла Петрункевича і хотіла надати єму ціху «комунікату». Цар висказав ся дуже нехїтно про таке переступленє компетенції думою і підписав приготований вже задалегідь розказ єї розвязаня. Перед тим єще сконсигновано в Петербурзі великі маси війська, щоби запобічи всяким заворушеням з тої причини. Та на тім не конєць. Революційні партії в Росії уважають розвязанє думи розвязанєм своїх рук до дальшої интензивної, революційної борби. Від страйків аж до бомб і війскових бунтів — все тепер має бути пущене в рух. Та з другої сторони умірквані, антиреволюційні живла звісні під назвою чорносотенців, очевидно за співуділом і ревною підмогою чиновництва і правительства готують ся і собі до кривавої розправи з революціонерами. Доносять з Петербурга, що революційним партиям мають дати 14-дневний речинєць, щоби занєхали всяких насильств, а коли се не поможе, тоді потече ціла країна кровю тих подвижників ідей «гнилого Заходу». Оттак стоїть Росія перед марою страшної братоубийчої внутрішньої війни, яка довершить пануючу в тій нещасній країні анархію

Маніфест царя.

Маніфест царя з дня 22. липня о розвязаню думи звучить: «З власної волі покликали ми заступників народу до законодатної праці. Уповаючи на ласку Божу, маючи на оці велику і світлу мивність нашого народу, дожидали ми добрих плодів з їх трудів для краю. Ми предлїжили великі реформи у всіх напругах. Головною нашою печаливостію було: усунути брак просвіти за помічю ширєня знаня, а населєню подати пільгу в єї тягарах через витворенє ліпших условій праці і приспорєнє земскої посїлости.

Заступники народу замість займати ся законодавством, переступили круг

свого діляня, займаючись розслідами діяльності наших властей і хибами основних законів, котрі лиш з нашої волі можуть бути змінені. Наконець заступники народу допустили ся просто незаконних вчинів, як н. пр. укладаючи відозву думи до народу. Селяни збаламучені тими незаконностями, не дожидали законного поліпшення долі, але в многих округах почали забирати і нищити чужу власність, підмовляючи послулу властям. Наші піддані однак мусять зрозуміти, що поліпшене долі народу єсть можливе лиш під услівем повного спокою і порядку. Не допустимо до ніякої самоволі, до ніяких незаконних вчинків; цілою силою власти державної змусимо до слуханя царської волі.

Взиваємо всіх правомислячих, щоби сполучили ся в цілі підпирания законної власти і привернення спокою в нашій дорогій вітчизні. Нехай настане мир на землі російській, нехай Господь Бог помагає в залагодженю найважнійшої нашої задачі т. є. поліпшення долі селян. Наша воля в тій справі непохитна; рільник російський без нарушення чужої власности одержить там, де єго посілість за мала, побільшене своєї посілости в законній дорозі і дозволеній. Нехай заступники інших клас напружать всі свої сили, і слухаючи нашого візваня, нехай будуть помічниками в переведеню тої великої задачі, котрої остаточне залагоджене послідує в законодатній дорозі через будущу думу.

Розв'язуючи думу державну, увіряємо, що нашим сильним рішенем єсть удержати й далше ту інституцію; відповідно до того рішеня розпоряджаємо, щоби нова дума зібрала ся 5. марця 1907. В непохитній вірі в опіку Божого Провидія і в добре успособлене народу російського, вижидаємо від нової думи сповнення нашій надій і утвореня законодавства для краю відповідно до потреб нової оживленої Росії. Вірні сини Росії! Ваш цар закликає вас як батько свої діти, щоби ви сполучили ся довкола него в цілі відродженя нашої дорогої вітчизни. Числимо на то, що виступлять мужі знаня і сили, а завдяки їх ревним трудам заяснє на ново давна слава Росії.

Николай.

Поклик до народу.

В Выборгу в Фінляндії зібрали ся в неділю дві третині бунших послів до державної думи і ціла президія думи з президентом Муромцевом та ухвалили видати поклик до населеня Росії. Основою поклику був маніфест ухвалений в суботу в держ. думі. В Выборгу єго заострено на внесенє послів робітничих і оповіщено в отсім змісті:

До народу від представителів народу. Братя всієї Росії! Указом з 8. липня ст. ст. державна дума стала розв'язана. Ви вибрали нас своїми заступниками і ви поручили нам вибороти землю і волю. У виповненю нашого порученя і нашого обовязку ми уложили закони для запевненя свободи народови. Ждали ми усуненя неодвічальних міністрів, котрі безкарно ломлять закони і гнетуть свободу. Але передовсім ми хотіли утворити закон в справі поділу землі межи працюючих мужиків. В тій цілі ми ухвалили відповідний закон при приміненю програми вивласненя земель коронних, аpanажових, кабінетових, монастирських і церковних. Правительство признало такий закон за недопустимий, а коли дума ще раз зазначила в ухвалі свою волю в спра-

ві примусового вивласненя, наступило розв'язане думи.

Правительство прирекло скликати нову думу по сімох місяцях. Повних 7 місяців мусить Росія бути без заступства народів, в часі, коли нарід стоїть над берегом руїни, коли торговля і промисл знашені, коли край кипить від розрухів, коли министерство виявляє свою неміч для вдоволення потребам народу. Сім місяців буде правительство самовільно панувати і давити народний рух, а если би єму повело ся зовсім здавити народний рух, то правительство аж тоді не скличе думи.

Горожани! Станьте в обороні прав представників народу, не дайте, аби Росія хоч один день оставала без репрезентації народів. Ви маєте средства, аби то досягнути. Правительство не має права без згоди представників народу побирати податки і звивати до служби у війську, длятого не маєте обовязку супроти правительства, котре розв'язало думу, ані давати гроші ані воляків, а если би правительство для позисканя гроша мало зятягнути позичку, то така позичка, зятягнена без згоди заступників народа, була би неважна, і нарід єї не признасть. Не треба платити короні ані копійки, ані доставляти рекрута для армії. Будьте рішучими в відмові: незломній волі народа не опре ся ніяка сила. Горожани! В тій коначній, але неминучій борбі ваші заступники будуть з вами!

Під покликом підписали ся всі 6. послы присутні у Выборгу.

Під хвилю вакацій.

(Конець).

В сій квестії мусимо відділити два напрями. Один стремить до придбаня школи так народної, як і середної потрібної до культурального розвою народу і забезпеченя відповідного впливу на ню, а другий чисто фаховий має обнимати справи устрою школи. На оба сї напрями не можемо задивляти ся зі становишка партикулярного, узглядняючого потреби одного повіту, але зі становишка потреб народу, заселяючого наш край.

Пліднійшу в успіху працю підняла наша суспільність в вихованю молодіжи через засновуване ріжного рода бурс і інтернатів по більших або менших містах, в котрих дає приют молодіжи, що учить ся по школах міських народних і середних. Інституції сї по більшій часті нові, або розширені давнійші відмові до вимогів теперішности, здвигнені власними силами, обняли значну часть нашої і так нечисленної молодіжи, запевняють по можности материяльну і моральну опіку, але не вистарчають ще в цілости. Здвигнені они жертвами і удержувані в часті з жертв вимагають розширеня, угрунтованя, поглибленя устрою.

Немалої ваги було би витворене комітетів горожанських опіки над прочою молодіжию, позістаючою на приватних мешканях в часі перебуваня єї поза межами заведеня. Свіділане горожанських комітетів, зложених з старшої інтелігенції, перебуваючої в данім місци, зі школою може віддати важні услуги в вихованю. Не ходить тут о вязанє свободи молодіжи, а радше о хороненє єї від шкідних впливів і родительську опіку, котрої молодіж, випущена з родинних домів в дитинячім мліже віці в чужім місті потребує.

Нарід, що дбає о свою молодіж, хоронить єї від шкідливих впливів, заохочує до праці, може надіятись і успіхів.

Зверненє части молодіжи нашої до заводів практичних, шкіл промислових, торговлі і ремесла є річю дуже важною. У відношеню до других народів край наш замешкуючих становить наша молодіж в школах середних малу частину, однак мимо сего кілько то єї і з тої частини марнуєсь по укінченю кількох клас, тому так пожадане булоб зверненє сєї частини на дорогу практичну.

Виученє ремесла, укінченє школи проми-

слової запевнює при добрім поведеню часто лучше удержанє, чим дає укінченє університету, а мимо сего як мало нашої молодіжи обирає собі ту дорогу.

Є се блуд загальний в Галичині, що кожний стремить не числячись нераз з способностями добитись певної бодай малесенької, а прочі заводи, хотий о много рентовійші, забезпечуючі лучше удержанє, уважає за щось низшого.

Спрямованє части нашої молодіжи по укінченю школи віділової до шкіл промислових, приміщуванє єї по торговлях, витворенє бурс ремісничих уважаємо за річ коначну, а навіть пекучу.

Містимо сї уваги під теперішню хвилю, коли молодіж вернулась зі шкіл а тисячі родин застановляючись над будучністю своїх дітей, щоби пригадали собі і за спільну родину, спільні спроби і порушені нами квестії взяли під зрілу розвагу.

Розсіяна і роздроблена праця одиниць віколи не може вінчатись такими успіхами, як згуртована в осередки з сьвідомим цілі спрямованєм, а сего не достає нам дуже особливо на поли шкільництва.

В Самборі.

Н. Н.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Ілярія, Прокла; римо-кат. Якова апост. — В четвер: руско-кат. Гавриіла Арханг.; римо-кат. Анни м. П. Д. М.

— **Зарібки в Прусах.** З найберунського уряду праці для Русинів доносять, що в Прусах потрібно безнастанно робітників до поля та фабрик т. є. копалень, гут, цеголень і т. п. До поля не вимагає ся половини женцин. Потрібно також жонатих форналів до дворів, причім жінка має бодай пів дня ходити на роботу за плату як місцева. Форнали із старшими дітьми, що вже ходять на роботу, дуже пошукувані. Коли підучать ся роботи і визнають добре обставини, платня зрівнає ся з платнею місцевих форналів, що виносить річно до 1400 марок. Треба далше дівок і парубчаків до довня коров (на німецький спосіб цілою рукою); платня 200 до 300 марок річно та удержанє. Вкінци треба 20 ковалів, зглядно ковальських челядників до фабричних варстатів. Охочі мають сейчас зголосити ся до руского бюра в Найберуні.

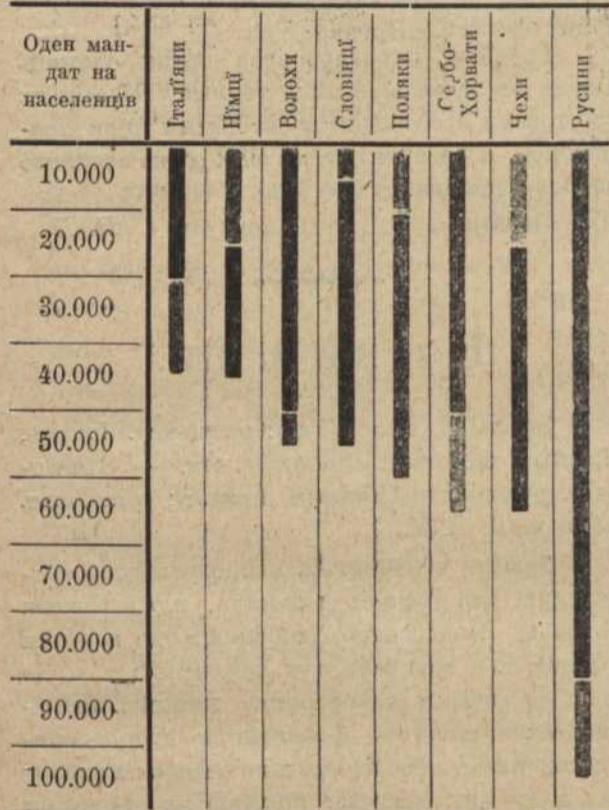
— **Поклик до Ярославщини.** Дня 1. серпня с. р. відбуде ся вибір одного члена до повітової ради з сільських громад. В повітовій раді ми Русини дуже слабо заступлені, проте просимо всіх делегатів Русинів, аби дня 27. серпня, в п'ятницю, о год. 11. рано зібрали ся в льокалі «Рускої Бєсїди», де нарадимо ся, на кого свій голос віддати. Сєю дорогою просимо членів Русинів, аби при тій нагоді зложили звіт із своєї діяльности. Будуть обговорені також інші дуже важні справи, тому надіємось численних зборів. — *О. Гоцкій, о. Янів.* (Інші рускі часописи просять ся повторити сей поклик).

— **Відпочинок в неділю.** Міністер скарбу др. Коритовский зарядив, аби в неділі продавано в трафіках тютюн лише через 4 години і то з правила перед полуднем.

— **Мужилівський страйк перед судом.** Перед звичайним карним трибуналом в Бережанах відбував ся цілий тиждень процес проти 76 селян з Мужилова (57 мужчин і 19 жінок), котрі мали допустити ся публичного насильства через прогоненє чужих робітників і напад на двір в часі хліборобського страйку дня 7. і 8. мая. Прокуратурія обжалувала з них 52 о злочин публичного насильства через вимушенє (§ 98. а), 35 о злочин публ. насильства через нарушенє домашнього спокою (§ 83.), 10 о намірений злочин публ. нас. з § 83. в. к., 7 о злочин публ. нас. через небезпечні погрози з § 99, 57 о провину збіговиска з §§ 283, 284 і 279, а 4 о побите з § 411. — Трибунал складав ся з радників Якубовського, Білин-

ского, Зборовского, Целецкого і Пилецкого. Обжаловував надпрокуратор Рощкий. Боро-нили адв. др. Андрій Чайковський і др. Я. Ра-вич. З обжалованих не було 3 при розправі, бо один помер а два виїхали до Прус на ро-боту. Процес покінчив ся вчера засудом: 1 на 6 місяців, 1 на 4 місяці, 3 на 3 місяці, 7 на 1 місяць, 2 на 6 тижнів, а 1 на 3 тижні тя-жкої в'язниці; 1 на 3 тижні, 3 на 14 днів, 11 на 10 днів, 6 на 8 днів, 2 на 7 днів, 7 на 5 днів, 2 на 4 дні, 1 на 3 дні, а 2 на 2 дні арешту; 13 увільнено, а в часі розправи прокуратор відступив від обжалованя що до 7 осіб. Оборонці внесли відклик що до засуджених за злочини та що до кількох засуджених за переступки від високого виміру кари. Прокуратор застеріг собі 3 дні на зголошене від-клику.

— **Нерівність в „рівні“ праві виборчій** (гра-фічна ілюстрація виборчої реформи).

Після народностей ділять ся мандати по розділі в комісії виборчої реформи:

Німці	233 (45.2% мандатів)
Чехи	107 (20.9)
Поляки	82 (15.8)
Словенці і	
Хорвати	37 (7.1)
Русини	33 (6.4)
Італійці	19 (3.7)
Румуни	5 (0.9)
Разом	516 (100.0%)

На поодинокі краї припадає мандатів:

Чехи	130
Галичина	106
Австрія долішня	64
Морави	49
Стирія	30
Тироль	25
Австрія горішня	22
Шлеск	15
Буковина	14
Країна	12
Дальматія	11
Каринтія	10
Сольногород	7
Істрия	6
Горішня і Градська	6
Триєст	5
Форальберг	4

— **3 перемискої єпархії.** Речинець для руко-полагання в єреї назначений на 14. н. ст. сер-пня; прошеня належить вносити по 8. н. ст. серпня. — Крилошанські відзнаки дістали оо.: Стеф. Береский в Вяцковичах, Іван Мельник в Берегах, Ілля Крайчик в Будинні, Іван Плешкевич в Боратині, Волод. Ковальский в Себечові, Іван Сиротинський в Домашеві, Вик-тор Матюк в Карові, Павло Стукач в Тісній і Йосиф Кузьмак в Гочві. — Тит. радником єписк. консисторії іменованій о. Симеон Дуткевич в Піддубцях. — Містодеканом до-бромльским назначений о. Ал. Чайковський

з Передільниці. — Презенти дістали оо.: Ми-росл. Устияновский на Смерек, Лев Федоно-вич на Плавів, Іван Головка на Яжів новий і Кириян Хотинецький на Ярослав. — Відпуску для покріплення здоровля одержали оо.: Теоф. Клиш і Софр. Кульматицький на 6 неділі і Юл. Плятек на 4 неділі. — Завідателем в Кувині поставлено о. Дим. Лаха, а сотрудни-ком в Ліпш о. Юл. Сембратовича. Відпуску до львівської архієпархії дістав о. Йосиф Кравчук. — До кан. зв'язи перемискої єпархії прийнятий з львівської архієпархії укіпчений богослов Іван Богуский. — Правительство продовжило дотацію з релігійного фонду на дальший оди-ний рік для сотрудників: в Себечові, За-вадці (дек. височанського), Зиндрановій і Рож-джалові.

— **Нещасливі пригоди на залізницях.** Вчера-шнього понеділка о 6. год. рано лучив ся су-мний випадок на львівсько-черновецьким по-спішнім поїзді. Коли поїзд виїздив зі стації в Станиславові, цугфірер Парохомякві Львова викинув ся з воза і ударив головою о «сема-фору» (стов з сигналами) так, що з розбитої голови вискочив мозок. Тяжко раненого і без надії удержаня єго при житю відвезено до шпиталю. — Вночі із 19. на 20. були подо-рожні нічного поїзду, який їхав з Іцкан до Чернівців, свідками страшної катастрофи. Недалеко перед стацією Кучуровом великим став нараз поїзд, бо наїхав на віз з людьми і поторошив єго на кусні, убив два коні та убив на смерть кількоро осіб, а в ших поран-яв. Ся подія представляє ся коротко ось як: Мельник Іван Козмінський відводив свою жінку Євгенію, яку днину перед тим покусав скажений пес, до шпиталю. Єї супроводила ще єї мати Катерина Гринцишин із Преска-рен і 8-місячна дитина Франц. На сю фіру присів ще громадський присяжний із Кучуро-ва Іван Москалюк, який їхав до Чернівців в справі асентерунку сільських парубків. Сих всіх віз господар з Кучурова, Іван Чапінка. Коли они пустили ся їхати через залізничий шлях, рама не була заперта. Перші, що були на місці катастрофи, застали також рампу першу отверту, за то противну заневту. Залі-зничного сторожа арештовано. З поранених умерли: Катерина Гринцишин на місці, в до-розі маленький Франц і присяжний Москалюк. Тяжко ранені обов Козмінські. Легкі рани од-ержав лише Чапінка, хотія сидів на переді воза. — Тої самої ночі переїхав тягаровий поїзд в Глібодці кондуктора Коєцького, який упав з гальмового сидження і погиб на місці.

— **Виділ бурси ім. св. Онуфрия в Яворові** ого-лошує сим конкурс в цілі принята учеників до сеї бурси. Услівя принята: Приняті можуть бути ученики місцевої гімназії або школи реальної, пильні і бездоганного поведеня, що дають запоруку доброго успіху в науках і по-кінченя гімназьяльних студий. Поданя о при-няте належить вносити до Виділу бурси най-дальше до 15. серпня і долучити: а) свідоч-тво убожества, б) свідочтво шкільне з послі-дного курсу, в) декларацію батька або опіку-на, котрою зобовязує ся платити оплату мі-сячну точно з гори в перших днях кожного місяця. Отець принятого ученика до бурси мусить бути членом Тов-а Бурса ім. св. Ону-фрия в Яворові з річною вкладкою 6 К. При вступі до бурси кожний принятий питомець має піддати ся лікарским оглядинам і зложити одноразовий даток на інвентар 2 К. — За Виділ бурси ім. св. Онуфрия в Ярославі: о. Ф. Подольський заст. председателя, о. К. Хоти-нецкий секретар.

В будинку „Дністра“ є до винаймленя від 1. жовтня 1906: помешканя по 5 комнат в партері, на I. II. і III. поверсі в домі ул. Підвале ч. 7. склепи і пивниці в домі ул. Русна ч. 20. Близша відомість в канцелярії „Дністра“ Ринок ч. 10. (9—15)

Телеграми

з дня 24. липня 1906.

Прага. Nar. Listy доносять, що комісія виборчої реформи збере ся 12. вересня, а державна рада 18. вересня.

Москва. Революційний комітет ухвалив розпочати генеральний страйк.

Ведене страйку обняв виділ робітничої ради.

Відень. З Петербурга донесецо несправ-джену вість, що палата державної думи стоїть в огни.

Гамбург. З Гельсінгфорсу доносять, що тамошний сенат ухвалив відступити свою па-лату на засіданя державної ради. Фінлянд-ська гвардія обіцяла думі свою поміч.

Петербург. Над областю донських коза-ків заряджено воєнний стан.

Петербург. Орган „кадетів“ „Рєч“ скон-фіскувала прокураторія. „Рєч“ донесла була, що засіданє послів в Выборгу закінчило ся о 2. год. вночі на оонеділок, та що всі сто-ронництва однодушно признали, що наснів час до енергічної діяльності.

Війско вислане на села для давленя страйкових розрухів, постягано до бісльших міст.

Шість і пів мільонів корон відшкодована!

Будинки, движимости, збіжжє і иншу обезпечас від огневих шкід одинокє руске асєкураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові, ринок ч. 10. II п.

Шкоди оцінює „Дністер“ з місцевими членами і виплачує зараз признані відшкодо-ваня.

За 3 літ виплачено 6.474.534 корон від шкодовань.

Обезпечєня приймають агенції по всіх міс-тах і більших селах; „Дністер“ дає агенції письменним господарям де єще не роблять инші агенти „Дністра“ Агенти „Дністра“ за-робили провізії 807.742 корон

„Дністер“ уділяє громадам позички на 4 прр на закупно сиваков.

Поліси „Дністра“ приймають поі полпках Банк крайвий у Львові і в Чернівцях Галиц-ка Каса ощадности, повитоні каси ощадно-сти і сиротинські каси при судах.

Чистий зиск річний звертає ся обезпечєннм членам, за р. 1905 припадає кождоу члену ви 5 при премії до звороту.

На житє обезпечайте ся в Краківским Товаристві тільки через „Дністер“, провізії від таких обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі обрєдїні цілі.

Фонди „Дністра“ винєсать з кінцем р. 1905 суму 372.538 корон.

Стережіть ся огню!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 31. липня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна на-бути в конторі Пльона при ул. Кароля Лю-двика ч. 9.

„Торбан“

музична бібліотека
видає

Українська Накладня

Львів, Вроновська 8.

Катальог даром і оплатно.